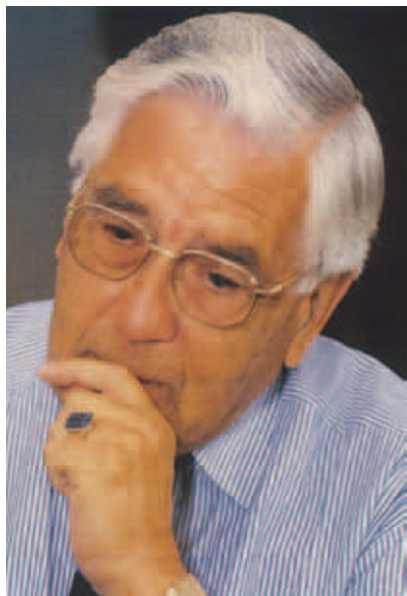

In Memoriam Karel Gill

Op 5 januari 2015 overleed Karel Gill, 91 jaar oud, in Gorinchem. Karel was van 1953 tot 1995 huisarts in Zwammerdam (bij Bodegraven) en promoveerde in 1973 op *Sociaal Verloskundige Verkenningen* bij Jan van Es in Utrecht. Dat proefschrift was gebaseerd op de eerste 1000 door hemzelf geleide en verslagen thuisbevalingen. In 1978 begon zijn academische carrière met een hoofddocentschap Huisartsgeneeskunde in Utrecht, gevolgd door een lectoraat (1980) en ten slotte een hoogleraarschap Huisartsgeneeskunde (1982-1988) in Leiden. Hij was huisarts in de volle breedte van het vak – met praktijk aan huis, apotheek en thuisbevellingen – en één van de eersten die in en vanuit de eigen praktijk niet alleen intrinsiek vernieuwend was, maar zich ook academisch ontplooidde en het tot hoogleraar bracht.

De praktijk groeide en ontwikkelde zich in de jaren '70 en '80, via een 'home team' en associatie met Lourens Kooij, tot een gezondheidscentrum dat in 1975 werd

geopend en de verzorging van Zwammerdam oversteeg. Daar was Karel Gill ook na zijn emeritaat nog vele jaren actief, al was hij door zijn werkzaamheden in Utrecht en Leiden grotendeels opgevolgd door Frank Ooms. Na een bewogen decennium zijn zowel de opvolgende praktijken in Alphen a/d Rijn (Prelude, Erik Pleij) als die op het inmiddels van asbest gesaneerde oorspronkelijke adres Plein 1 in Zwammerdam (Geert van der Heijden), in hun meest actuele multidisciplinaire vorm stevig aan het LUMC verbonden.

De academische ontwikkeling van Karel Gill bleef ook in Leiden niet onopgemerkt. Hij nam patiënten uit zijn eigen praktijk mee naar college, gebruikte kunst en cultuur om zijn colleges te illustreren en organiseerde een collegecycle over 'de dood', omdat dat voor (huis)artsen zo relevante onderwerp in de opleiding nergens goed aan bod kwam. Karel bleef, ook tijdens de tumultueuze ontwikkelingen in de academische huisartsgeneeskunde in Leiden in de jaren '80, staan voor de basale huisartsgeneeskundige waarden.

Hij was vanaf 1973 redactielid van *Huisarts en Wetenschap* en van 1979 tot 1984 voorzitter van de redactiecommissie, als opvolger van Arthur Hofmans. Zijn voorzitterschap was het begin van een redactionele vernieuwingsfase, waarin *Huisarts en Wetenschap* een meer medisch-wetenschappelijk georiënteerde signatuur kreeg. Zijn bijdrage aan het historische 'paradigmanummer' in 1978 had als titel 'De neus van Cleopatra', een verwijzing naar de fysieke eigenschap die voor Cleopatra, via Caesar, in de oudheid min of meer toevallig de weg naar macht en roem opende. In dat artikel beschreef hij op creatieve en scherpzinnige wijze de wetenschappelijke ontwikkeling van de huisartsgeneeskunde – die op grond van toevallige kenmerken op een cruciale positie in de

gezondheidszorg is gepositioneerd – via het 'betrekken van het alpha-denken in het beta-denken' naar, ook toen al, de multidisciplinaire samenwerking in praktijk en wetenschap.

Daarnaast was Karel vanaf 1978 ook 12 jaar als enige huisarts lid van de Gezondheidsraad. Verder richtte hij, in 1982, met Theo Voorn en Betty Meyboom *Vademecum* op en bleef daarin tot 2007 actief. In dat goed gelezen nascholingsblad, dat wekelijks verscheen, bracht hij de wetenschap gedurende 25 jaar met plezier dicht bij de praktijk. Het multidisciplinaire redactieteam van *Vademecum* werkte op basis van vragen van huisartsen.

Zijn betrokkenheid bij dilemma's in de laatste levensfase kwam tot uiting in zijn adviesrol bij de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie, al voordat de wet in 2002 veranderde. In 2007 kwam Karel Gill, inmiddels 84 jaar oud, in het Zaterdag Bijvoegsel van *NRC-handelsblad* nog eens uitgebreid aan het woord in een interview. Naar aanleiding van een persbericht over een in zijn ogen onrechtvaardig verlopen euthanasiebeslissing zette hij in dat interview zijn visie 'over het recht op sterven' nog eens uiteen.

Als academisch huisarts van het eerste uur doorliep Karel Gill een carrière van formaat. Tekenend voor hem is niettemin de eerste vermelding in de landelijk verschenen overlijdensadvertentie: hij was vooral 'Oud-huisarts te Zwammerdam'. Zijn hart lag bij de huisartsenpraktijk van alledag. En dat heeft iedereen gemerkt die in al die jaren met hem samenwerkte. Wij wensen zijn familie en naasten veel sterkte. ■

Prof.dr. Mattijs Numans, huisarts, hoofd afdeling Public Health en Eerstelijns Geneeskunde LUMC